

## تاثیر منطقه گرایی بر گردشگری سلامت در کشورهای مسلمان

آذر صفری<sup>۱</sup>، حسن مخلمی<sup>۲</sup> و سمیرا متقی<sup>۳</sup>  
<sup>۱</sup> دانشگاه پیام نور، safari1992azar@gmail.com

چکیده- تحولات سریع در تکنولوژی ها و فرآیندهای سازمانی، پیشرفت دانش و توسعه علم مدیریت در حوزه خدمات سلامتی از یک سو و افزایش هزینه های تدارک و ارائه مراقبت از سوی دیگر باعث شده اند تا نگرش سیاستگذاران و دولتمردان به بخش سلامت و فناوری های ارائه خدمات در این حوزه تغییری بنیادین یابد، به گونه ای که در طراحی و اجرای برنامه های توسعه با رویکردی تعاملی و استراتژیک به نظام سلامت نگرسته شود. در واقع استراتژیست ها و سیاستگذاران بخش بهداشت و درمان با بهره گیری از قابلیت های گوناگون تجارت الکترونیک و فناوری اطلاعات، فرآیندهای طرح ریزی، ارائه و ارزیابی خدمات بهداشتی و درمانی را اثر بخش تر و کارآتر می نمایند. بدین دلیل است که موضوع گسترش حوزه عملیات استراتژی تجارت الکترونیک و کاربرد آن در بخش سلامت به منظور تدارک و ارایه مراقبت های بهداشتی و درمانی در دو دهه اخیر در اولویت برنامه های کلان توسعه در کشورهای مختلف جهان قرار گرفته است. در این راستا تحقیق حاضر گردشگری سلامت و تجارت این نوع خدمات را بر اساس مزیت نسبی کشورهای مسلمان، در دوره زمانی ۱۳۷۰ تا ۱۳۹۸ با روش پانل دیتا، مورد بررسی قرار داده است. نتایج تحقیق حاضر حاکی از آن است که: با افزایش یک درصدی در اندازه اقتصادی موثر بهبود گردشگری سلامت در حدود ۰/۱ درصد افزایش خواهد یافت. ضریب منفی به دست آمده متغیر فاصله مرزی نشان از تاثیر ۱۷ درصدی این متغیر بر بهبود گردشگری سلامت دارد.

واژگان کلیدی: گردشگری سلامت، همگرایی، OIC

### ۱- مقدمه:

دارند، وجود دارد که از جمله مهم ترین این فرصت ها می توان به توسعه فن آوری اطلاعات و تاثیر آن بر مبادلات برون مرزی خدمات سلامت، افزایش تعداد گردشگران پزشکی در منطقه و ... اشاره کرد.

کشورهای اسلامی نیز با تشکیل سازمان کنفرانس اسلامی<sup>۱</sup> و ایجاد سازمان های منطقه

بخش خدمات کلید رشد اقتصادی، رقابت و کاهش فقر است. در حال حاضر بیش از دو سوم از اقتصاد جهان را تشکیل می دهند، خدمات در حال حاضر معمولاً در سراسر مرزها معامله می شوند و به پیشرفت تکنولوژیکی و افزایش تحرک افراد کمک می کند. فرصت های زیادی برای کشورهایی که در گردشگری سلامت فعالیت

<sup>۱</sup> Organization of the Islamic Conference (OIC)